

JAARVERSLAG OMBUDSDIENST PENSIOENEN 2025 : PERSBERICHT

De Ombudsman Pensioenen stelt zijn Jaarverslag 2025 voor. U vindt hieronder enkele belangrijke items.

Mensen geruststellen en hen vertrouwen in de goede werking van de pensioendiensten geven was ook in 2025 weer een belangrijke bezigheid van de Ombudsdienst Pensioenen

Het percentage van gegronde klachten in 2025 was het laagste sinds de oprichting van de Ombudsdienst Pensioenen, met name 31%. Dit illustreert de gemiddeld genomen zeer goede werking van de pensioendiensten.

Mensen geruststellen en hen vertrouwen in de goede werking van de pensioendiensten geven was dan ook een belangrijke taak van de Ombudsdienst Pensioenen in 2025. Wie kan dit beter doen dan een onafhankelijke instantie met pensioenexperten. Een taak die vermoedelijk nog aan belang zal winnen eens de pensioenhervorming effectief doorgevoerd wordt.

31% gegronde klachten voor de pensioendienst betekent niet dat de klagers maar in 31% van de gevallen een gegronde reden tot klagen hadden. Zo merkt de Ombudsman Pensioenen op dat het meermaals voorkomt dat een overheidswerkgever de loopbaangegevens nog niet correct en volledig doorgegeven heeft aan de pensioendienst. Ook al heeft de pensioendienst dan geen fout gemaakt en is de klacht dus ongegrond voor de pensioendienst, toch is de pensioenberekening foutief. Met inschakeling van een collega Ombudsman (b.v. de Vlaamse Ombudsvrouw voor loopbaangegevens uit het onderwijs die niet correct zijn doorgegeven aan de pensioendienst) wordt dit dan opgelost.

De Minister van Pensioenen, Jan Jambon, gaat aan de slag met de aanbevelingen van de Ombudsman Pensioenen

De Ombudsman Pensioenen riep vorig jaar op om de wetgeving aan te passen zodat de meer dan 25.000 ambtenaren die een ziektepensioen genieten, dat is ingegaan vóór 2025 en verhoogd is met een supplement minimum, gemakkelijker terug beperkt aan de slag kunnen gaan. In het verleden mocht maar een zeer laag jaarbedrag (1.289,49 euro bruto per jaar) verdiend worden naast het supplement gewaarborgd minimum. Een overschrijding van deze jaargrens, zelfs zeer beperkt, leidde onmiddellijk tot het verlies van het supplement gewaarborgd minimum voor het volledige jaar. Bijvoorbeeld een wegens ziekte gepensioneerd militair kon maar enkele weken per jaar werken als bewaker zonder het supplement van zijn ziektepensioen te verliezen. Dit ontmoedigde om weer beperkt aan de slag te gaan.

De Arizona-pensioenhervorming voorziet dat iemand met een ziektepensioen en een supplement minimum zonder kinderlast als werknemer 10.432 euro bruto per jaar mag bijverdienen. Bij overschrijding wordt het supplement minimum met hetzelfde percentage verminderd als het overschrijdingspercentage.

Zie wetontwerp: <https://www.dekamer.be/FLWB/PDF/56/1405/56K1405001.pdf> p. 193

Aanbeveling van Ombudsman Pensioenen om de loopbanen in alle stelsels in aanmerking te nemen voor de toegang tot minimumpensioen

Om na te gaan of iemand aanspraak maakt op een minimumpensioen als zelfstandige en werknemer wordt geen rekening gehouden met de loopbaanjaren als ambtenaar. Omgekeerd om na te gaan of iemand aanspraak maakt op een minimumpensioen als ambtenaar wordt geen rekening gehouden met de loopbaanjaren als zelfstandige en werknemer. Dit belet de arbeidsmobiliteit. De Ombudsman Pensioenen riep sinds 2009 op om bij het nagaan of iemand aanspraak maakt op een minimumpensioen als zelfstandige en werknemer ook rekening te houden met de gewerkte jaren als ambtenaar. Op 29 januari 2026 antwoordde de Minister van Pensioenen dat nadat de huidige pensioenhervorming is goedgekeurd dit punt uit het regeerakkoord zijn eerstvolgende werf is die prioritair wordt aangepakt.

Een periode van tewerkstelling buiten Europa, Zwitserland en het Verenigd Koninkrijk, waarvoor iemand zich vrijwillig heeft aangesloten bij de Belgische overzeese sociale zekerheid waardoor een wettelijk pensioen in België wordt opgebouwd, wordt ook niet in aanmerking genomen voor de toegang tot de minimumpensioenen. De Ombudsman Pensioenen roept op ook deze tewerkstelling in aanmerking te nemen zodat ook deze arbeidsmobiliteit niet langer belemmerd wordt.

Zie Jaarverslag Ombudsdienst Pensioenen 2025, p. 171 en volgende:

<https://www.ombudsmanpensioenen.be/nl/publications/rep.htm>

Tips van de Ombudsman Pensioenen voor de gepensioneerden gebaseerd op de behandelde klachten

Tip 1: Stuur de “Verklaring inzake Arbeidsactiviteit en het genot van VerVangingsInkomens (BAVVI)” binnen de 3 maanden na ontvangst van de pensioenberekening ingevuld terug naar de Federale Pensioendienst. Zo niet dreig je pensioen mis te lopen. De Ombudsman Pensioenen beveelt de wetgever aan om de termijn die bepaalt hoe lang een gepensioneerde de tijd heeft om zijn “Verklaring inzake Arbeidsactiviteit en het genot van VerVangingsInkomens (BAVVI)” terug te sturen duidelijk in wetgeving vast te leggen

Wanneer je een vervroegd pensioen hebt aangevraagd en een pensioenbeslissing van de Federale Pensioendienst hebt ontvangen dat je effectief vervroegd met pensioen kan gaan, krijg je nog 3 maanden de tijd om een verklaring over jouw beroepsactiviteit en vervangingsinkomen af te leggen. Deze verklaring dient om na te gaan of jouw pensioen effectief mag uitbetaald worden. Je mag vanaf de ingangsdatum van jouw vervroegd rustpensioen immers geen vervangingsinkomen (ziekteuitkering, werkloosheidsuitkering) meer ontvangen. Indien je als vervroegd gepensioneerde verder werkt moet je jouw inkomsten beperken tot een wettelijk vastgesteld grensbedrag.

Indien je de verklaring niet invult binnen de opgelegde termijn, moet je jouw pensioen opnieuw aanvragen en kan jouw rustpensioen ten vroegste ingaan de eerste dag van de maand volgend op de nieuwe aanvraag. De Ombudsman Pensioenen ontvangt regelmatig klachten van gepensioneerden die hun Verklaring inzake Arbeidsactiviteit en het genot van VerVangingsInkomens (BAVVI) te laat hebben ingevuld en hierdoor pensioenrechten mislopen.

De termijn is bedoeld om te vermijden dat gepensioneerden, wanneer er een pensioenhervorming gepland wordt, nog snel een pensioenaanvraag indienen en een pensioenbeslissing krijgen doch de pensioenhervorming afwachten om te beslissen of ze het pensioen al dan niet met terugwerkende kracht willen uitbetaald krijgen. Al moet wel opgemerkt worden dat de wetgeving die een pensioenhervorming invoert vaak een omzeiling in de praktijk onmogelijk maakt.

De pensioenwetgeving van werknemers suggereert dat er een termijn moet gehanteerd worden waarbinnen de verklaring moet ingediend worden. Daar dit niet gesuggereerd wordt in de pensioenwetgeving voor zelfstandigen hanteert de pensioendienst voor zelfstandigen (het RSVZ) geen termijn waarbinnen de Verklaring inzake Arbeidsactiviteit en het genot van VerVangingsInkomens (BAVVI) moet ingevuld worden.

Om duidelijkheid te scheppen over de termijn en het verschil tussen de termijn voor een werknemers- en een zelfstandigenpensioen weg te werken vaardigde de Ombudsman Pensioenen in zijn Jaarverslag van 2021 de aanbeveling uit de termijnen wettelijk te bepalen. Vermits deze aanbeveling nog niet ingewilligd werd, **herhaalt de Ombudsman Pensioenen zijn aanbeveling om deze termijn wettelijk te bepalen.**

Zolang de wetgeving geen duidelijkheid schept, raadt de Ombudsman Pensioenen aan de “Verklaring inzake Arbeidsactiviteit en het genot van VerVangingsInkomens (BAVVI)” binnen de 3 maanden na ontvangst van de pensioenberekening ingevuld terug naar de Federale Pensioendienst te sturen. Zo loop je zeker geen pensioen mis.

Tip 2: De Ombudsman Pensioenen ontving in 2025 veel klachten over de bestaansmiddelen die bij de **Inkomensgarantie voor Ouderen (IGO)** in aanmerking moeten genomen worden. De Inkomensgarantie voor ouderen is een aanvulling op het pensioen die iemand kan krijgen vanaf de wettelijke pensioenleeftijd voor wie maar beperkte financiële middelen heeft. De meeste van deze klachten betrof de terugvordering van een ten onrechte gekregen IGO-bedrag daar de IGO-genieter zijn bestaansmiddelen niet correct aangegeven had. Bij overlijden ontdekt de FPD dit. De FPD vraagt immers bij de fiscus de gegevens dienstig voor de erfbelasting op. De Ombudsman Pensioenen wijst de IGO-genieter er dan ook op steeds de **bestaansmiddelen correct aan te geven** zodat de erfgenamen geen onaangename verrassing te wachten staat.

Tip 3: Bij het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd (66 jaar) wordt door de Federale Pensioendienst automatisch onderzocht of iemand recht heeft op de Inkomensgarantie voor Ouderen. Dit is een bijstandsuitkering voor gepensioneerde 66plusser met een laag pensioen en beperkte financiële middelen. De Ombudsman Pensioenen stelt in zijn klachten vast dat bij vele gepensioneerden ten onrechte het idee leeft dat als de IGO op 66 jaar geweigerd werd omdat ze dan over voldoende financiële middelen beschikten, deze weigering definitief is, dus voor de rest van hun leven. Dit is echter niet zo: wanneer de financiële toestand verslechtert (bijvoorbeeld doordat het spaargeld opgeleefd is) is de kans groot dat de gepensioneerde later wel aanspraak kan maken op de IGO. Hiervoor moet de gepensioneerde dan een aanvraag tot IGO indienen. Helaas weten veel mensen dit niet. **Wie dus maar over beperkte financiële middelen beschikt en ouder is dan 66 jaar kan mogelijk zijn inkomsten opkrikken door een IGO aan te vragen.**

Wie een IGO bekomt krijgt ook recht op het sociaal tarief (gas, elektriciteit). Dus zelfs 1 euro IGO bovenop het pensioen kan hierdoor een groot voordeel opleveren.

Als Ombudsman Pensioenen roep ik de wetgever op het onderzoek naar de IGO niet enkel op 66 jaar, doch op meerdere tijdstippen automatisch te voeren (of minstens doelgericht te informeren). Dit zou helpen om de non take up te verminderen en ervoor te zorgen dat minder gepensioneerden in armoede leven. De informatie over de IGO is beschikbaar op de website van de FPD.

Tip 4: Wanneer je als zelfstandige je in een tijdelijk financieel moeilijke situatie bevindt, kan je een gehele of gedeeltelijke vrijstelling van bijdragen vragen. Voor die periode hou je de bescherming van de ziekteverzekering en krijg je kinderbijslag. De periodes waarvoor je een vrijstelling van bijdragen krijgt, **openen echter geen pensioenrechten**. Ze tellen evenmin mee om te kijken of je voldoende jaren hebt om vervroegd met pensioen te gaan (zo moet je bijvoorbeeld om op 63 jaar met pensioen te gaan een loopbaan van 42 jaren bewijzen). **Hierdoor kan je vroegst mogelijke pensioenleeftijd soms enkele jaren opschuiven. Deze tewerkstelling telt ook niet om de pensioenmalus te vermijden.** De Ombudsman Pensioenen ontving verschillende klachten van gepensioneerden die ondanks de verwittiging van het socialeverzekeringsfonds hier pas achter kwamen wanneer ze vervroegd met pensioen wensten te gaan. **De Ombudsman Pensioenen wijst dan ook op de mogelijkheid om binnen de 5 jaar na het jaar waarvoor een vrijstelling van bijdragen gevraagd is, wanneer het financieel beter gaat, alsnog de bijdragen te betalen (regulariseren)** zodat deze periodes wel pensioenrechten openen en in aanmerking komen voor het vervroegd pensioen.

Tip 5: De Ombudsman Pensioenen wijst erop dat de echtgenote van een gepensioneerde die gezinspensioen krijgt geen werkloosheidsuitkering, ziekte- of invaliditeitsuitkering mag genieten. Een overlevingspensioen mag maar gedurende in totaal 12 maanden samen genoten worden met een werkloosheidsuitkering, ziekte- of invaliditeitsuitkering (waar bij het overlevingspensioen voor een ambtenaar beperkt wordt tot 872 euro en een overlevingspensioen voor een werknemer of zelfstandige tot 1053 euro. Nadien is het samen genieten niet meer toegestaan. **Meld dus in deze gevallen het genot van de werkloosheidsuitkering of de ziekte of invaliditeitsuitkering teneinde een terugvordering van jouw pensioen te vermijden.**

De Ombudsman Pensioenen riep samen met de federale Ombudsman op om wanneer de pensioendienst ontdekt dat een gezinspensioen of overlevingspensioen ten onrechte samen genoten was, toe te laten een terecht werkloosheidsuitkering terug te betalen wanneer het bedrag aan pensioen dat zou moeten terugbetaald worden veel groter is dan de ontvangen werkloosheid. Minister van Werk Clarinval onderzoekt dit. Op dit moment is een terugbetaling van een werkloosheidsuitkering enkel mogelijk wanneer de uitkering ten onrechte werd toegekend.

De Ombudsman Pensioenen waarschuwt dat de opvanguitkering die een onthaalouder geniet wanneer een kind afwezig is en de uitkering die een bouwvakker ontvangt omdat hij niet kon werken gezien de slechte weeromstandigheden (vriestemperatuur) ook als werkloosheid bestempeld wordt en in principe niet samen mag genoten worden met een pensioen (enkel bij overlevingspensioen mag het 12 maanden genoten worden). De Ombudsman Pensioenen wijst de gepensioneerden erop de pensioendienst onmiddellijk op de hoogte te brengen wanneer je dergelijke uitkeringen krijgt.

Tip 6: De komende tijd verdwijnt er heel wat informatie op www.mypension.be : doch de belangrijkste informatie blijft online. Vele toekomstig gepensioneerden zijn er zich misschien niet van bewust maar de belangrijkste informatie op deze site is de bij de pensioendienst geregistreerde beroepsloopbaan. Wanneer er loopbaangegevens ontbreken, loop je immers het risico dat je pas later met vervroegd

pensioen kan gaan en geld misloopt. Als gegevens ontbreken, kan je dit de pensioendiensten niet verwijten. Het is immers aan de gepensioneerde zelf om de loopbaan te bewijzen. Via www.mypension.be helpt de pensioendienst je wel met het verzamelen van de loopbaangegevens. Een tip die al jaren gegeven wordt door de Ombudsman Pensioenen, maar nog altijd actueel blijft: **Kijk op mypension.be na of er geen loopbaangegevens ontbreken! Wanneer er loopbaangegevens als werknemer ontbreken kan je dit bewijzen met jouw loonfiches.**

Wanneer je een beroepsactiviteit hebt stopgezet om een kind jonger dan 6 jaar op te voeden, je tijdens deze periode kinderbijslag hebt ontvangen en binnen de 5 jaar terug een jaar aan de slag bent gegaan moet je dit ook melden aan de pensioendienst wanneer dit nog niet geregistreerd is op mypension.be. Hierdoor kunnen tot maximum 3 jaren extra meegeteld worden om te kijken of je voldoende jaren hebt om vervroegd met pensioen te gaan (wie bijvoorbeeld op 63 jaar met pensioen wenst te gaan moet 42 loopbaanjaren hebben). Een verhoging van jouw pensioenbedrag krijg je er niet voor.

2025 in cijfers

- Was de klacht toch gegrond (dit is in 31% van de klachten het geval) dan **bekwam de Ombudsman Pensioenen in 92% een positief resultaat**. Dit is het hoogste aantal sinds de oprichting van de Ombudsdienst Pensioenen. We denken hierbij onder andere aan een verbetering van de pensioenbeslissing en de uitbetaling van interesten wanneer het pensioen te laat betaald was.

- De Ombudsdienst Pensioenen ontving in 2025 1.523 verzoeken. Dit **aantal** is een **status quo** in vergelijking met 2024. De daling van het aantal verstuurd pensioenbeslissingen in het begin van 2025 door het optrekken van de wettelijke pensioenleeftijd van 65 naar 66 jaar weerspiegelde zich niet in een daling van het aantal klachten.

- Top 3 van de meest voorkomende klachten:

- 1: klachten over de Inkomensgarantie voor Ouderen: al dan niet toekenning van het verhoogd basisbedrag en het al dan niet in aanmerking moeten nemen van bepaalde bestaansmiddelen
- 2: klachten waarbij de correctheid van de loopbaan die in aanmerking genomen wordt voor de pensioenberekening in twijfel worden getrokken.
- 3: klachten over pensioendossiers met een internationaal aspect. Dit betreft vaak complexe dossiers

- Nieuw is dat de Ombudsdienst Pensioenen nog laagdrempeliger is sinds april 2024: een klacht kan voortaan ook telefonisch bij de Ombudsdienst Pensioenen in de voormiddag (9 tot 12 uur) kan ingediend worden op het nummer 02 274 19 80. Het aantal telefonische klachten is hierdoor van 2% naar 19% gestegen.

Zie Jaarverslag Ombudsdienst Pensioenen 2025, pagina 133:

<https://www.ombudsmanpensioenen.be/nl/publications/rep.htm>

Artificiële intelligentie

Een nieuwigheid: we stellen vast dat in 2025 meerdere klachten het gevolg waren van de raadpleging van artificiële intelligentie. De (toekomstig) gepensioneerde zoekt pensioeninformatie op via artificiële intelligentie. Wanneer de (toekomstig) gepensioneerde later de pensioendienst contacteert en het antwoord van de pensioendienst afwijkt van het door de artificiële intelligentie opgestelde antwoord, rijst er bij de (toekomstig) gepensioneerde twijfel over het door de pensioendienst verstrekte antwoord.

De Ombudsman Pensioenen als onpartijdige instantie met pensioenexperten is dan ook de aangewezen instantie om uitsluitsel te geven over wat het correcte antwoord is. In dergelijke gevallen is het bijna altijd de pensioendienst die het correcte antwoord verschaftte. Wanneer bij het stellen van vragen via artificiële intelligentietools niet de juiste afbakening van de vraagstelling plaats vindt (bijvoorbeeld uitdrukkelijk vermelden dat het een vraag over een Belgisch- en dus niet Nederlands of Frans pensioen betreft, vermelden over welk pensioenstelsel de vraag handelt: werknemers-, zelfstandigen, politie, onderwijs,...) is het antwoord meestal niet correct. De Ombudsman Pensioenen wijst de (toekomstig) gepensioneerden erop dat de websites van de pensioendiensten de aangewezen plaats zijn om performante en correcte pensioeninformatie op te zoeken.

Beslag op Belgisch pensioen van gepensioneerde woonachtig in het buitenland groter dan bij gepensioneerde die in België woont: Ombudsman Pensioenen beveelt de wetgever aan deze benadeling weg te werken

De Ombudsman Pensioenen behandelde de klacht van een gepensioneerde die in Spanje woont en een Belgisch pensioen geniet (1700 euro bruto) waarop een beslag wordt gelegd. Het bedrag van het beslag is groter (37 euro meer beslag per maand) dan wanneer betrokkene in België zou wonen. De gepensioneerde is dan ook minder beschermd tegen het risico op armoede. De Ombudsman Pensioenen concludeert dat dit een schending is van de Europese wetgeving die vrije verblijfskeuze garandeert. Wat is er aan de hand? Opdat een gepensioneerde in zijn levensonderhoud zou kunnen voorzien is zijn pensioen beschermd doordat het slecht gedeeltelijk vatbaar is voor beslag. Om deze bescherming te realiseren wordt het pensioen opgedeeld in schijven (loondrempels). De beslagschijven worden toegepast op het netto maandelijks uitbetaald pensioenbedrag. De in Spanje wonende gepensioneerde krijgt per maand van de Federale Pensioendienst netto meer pensioen uitbetaald daar er geen bedrijfsvoorheffing op zijn pensioen wordt ingehouden. Doch dit betekent niet dat de in Spanje wonende gepensioneerde aan de belastingen ontsnapt: hij moet later op zijn volledig Belgisch pensioen in Spanje- weliswaar aan het Spaanse belastingtarief- belasting betalen. Hij kan van deze belastingen geen bedrijfsvoorheffing aftrekken vermits deze niet is ingehouden. Doch de belastingen die hij in Spanje betaalt worden niet meegeteld bij het inhouden van het beslag zodat dit beslag hoger is dan een in België wonende gepensioneerde. De Ombudsman Pensioenen roept de wetgever en de Minister van Justitie op de beslagwetgeving op pensioenen aan te passen zodat de pensioendienst bij inhouding voor beslag ook rekening kan houden met de belasting die later in het buitenland betaald moet worden. Zo wordt een gepensioneerde niet meer benadeeld doordat hij in het buitenland woont.

Probleem met uw pensioen?

Hebt u ook een probleem met uw wettelijk pensioen of bent u onzeker dat de pensioendienst uw pensioen wel correct berekend of uitbetaald heeft. Aarzel dan niet om contact op te nemen met de pensioendienst. Komt u er niet uit met de pensioendienst: de Ombudsman Pensioenen helpt u gratis verder. U kan een klacht indienen via klacht@ombudsmanpensioenen.be. Minder handig met de computer: een klacht indienen kan ook schriftelijk: Ombudsdienst Pensioenen, Simon Bolivarlaan 30 bus 5 te 1000 Brussel. Nieuw is dat een klacht voortaan ook telefonisch bij de Ombudsdienst Pensioenen in de voormiddag (9 tot 12 uur) kan ingediend worden op het nummer 02 274 19 80.

Volg ons op Facebook: Ombudsdienst Pensioenen